

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННОКАУ БССР.

№ 5 (1642) Аўторак, 16 студзеня 1962 года. Цана 4 кап.

УПОВАНЬ З ВЯЛІКІМІ ЗАДАЧАМІ

У пачатку лютага адбудзецца IV з'езд кампазітарскай арганізацыі рэспублікі. Як лепш падрыхтавацца да яго, якія творы павінны быць уключаны ў праграму з'ездаўскіх канцэртаў — пра гэта ішла гаворка на адкрытым партыйным сходзе ў Саюзе кампазітараў БССР.

За апошнія два гады беларуская савецкая музыка папоўнілася новымі творами розных жанраў: оперы Ю. Семянякі «Калічэўскі ружа», балетам Я. Глебава «Мара», буйным сімфанічным палатнам і невялікімі інструментальнымі творами, рамансамі, песнямі. Аднак у савецкай беларускай музыцы Саюза І. Ніснені павядаў: на сходзе, што планіруецца паказаць на з'ездзе дзевяць канцэртных праграм, у якіх уключаны чатыры новыя сімфоніі, чатыры уверчоры, многа твораў харавой, камерна-інструментальнай і вакальнай музыкі, лепшыя ўзоры песняў і эстраднага жанра, а таксама музыка для дзяцей і аб'едзін. Большасць новых твораў, што прагучаць у дні з'езда, створаны беларускімі аўтарамі да гістарычнага XXII з'езда КПСС і адлюстроўваюць вобразы сучаснага.

Спраўды, нашы кампазітары імкнуцца ісці ў нагу з жыццём, упоравацца з тымі вялікімі задачамі, якія ставіліся перад умі работнікамі ідэалагічнага фронту новай Праграмы нашай партыі. Аднак іх не ўсе творы вылучаюцца высокім майстэрствам, глыбінёй думак і шчырасцю пацужы. Іншы раз ім не хапае прыгажосці мелодычнай мовы, шырокай даступнасці слухачам.

Вось чаму праўленне Саюза вырасла не выносіць ніводнага буйнага музычнага твора на з'езд, перш чым яны не будуць выкананы ў звычайных адкрытых канцэртах напярэдадні з'езда, пакуль грамадскасць і музыканты не-спраўдзана іх не ацэняць.

Ды і як можа быць інакш! Трэба ж улічваць, што з'езд складаецца не з аднаго аднаго канцэрта, а з шэрагу канцэртаў, музычнага і гасцей з братніх рэспублік. У яго рабоче могуць і павінны абавязкова прыняць удзел імяцілыя слухачы, для якіх і пішацца музыка і якія па сутнасці з'яўляюцца галоўнымі не даніцелямі. А таму ў з'ездзе канцэртныя праграмы трэба ўключаць не ўсё, што трапіла пад рукі, не ўсе музычныя навікі без разбору, а толькі самыя лепшыя, высокамастацкія і добра падрыхтаваныя да выканання твора, па якіх можна меркаваць, ці зрабіла беларуская музыка крок наперад у параўнанні з мінулым.

Мы падзяляем слушную заўвагу Ю. Семянякі, выказаную ім на партсходзе, адносна таго, што неабходна не проста правесці паказ твораў, а пасля стараннага адбору наладзіць у дні з'езда сапраўдны канцэрт, які прынесці б масаваму слухачу вялікае эстэтычнае задавальненне.

На жаль, некаторых нашых кампазітараў не вельмі хваляе, з

якімі дасягненнямі прыдзе беларуская музыка да з'езда, і які рэзананс яна атрымае сярод шырокіх працоўных мас. Асобныя аўтары больш заклапочаны ўладкаваннем асаблівых творчых спраў, іх турбе ёсць толькі свайму музыцы. Гэтыя аўтары, якія не паспелі сваёй творчасцю ў вызначаны тэрмін сімфанічнай творы, цпер, калі да з'езда засталася два-тры тыдні, толькі здольны партытуры перапісчыкам нот і дамагаюцца абавязкова ўключэння сімфоніі ў канцэртны праграму.

Часта кампазітары скардзяцца на кіраўніцтва Дзяржаўнага сімфанічнага аркестра БССР за няўважлівае стаўленне да іх новых твораў, на разлучэнне якіх выдзяляцца вельмі мала рэцэптыўнага часу. І рэспубліка кампазітараў, і рэспубліка слухачаў, які ў першую чаргу зцікаваўся ў дабраякаснай і сур'ёзнай адпрацоўцы ў аркестры ўсіх частак сімфанічнага твора, урачае яго ў рукі дырыжора з вялікім спазненнем. Такім чынам, самі аўтары даюць філармоніі зацэчку, каб у выпадку недаскардзя выканання твора спасціцца на недахоп часу для яго развучвання.

Многія выступалі на партыйным сходзе прапанавалі вылучыць адказны асоб ад праўлення Саюза, якія б сачылі за якасцю падрыхтоўкі канцэртных праграм, асабліва ў Дзяржаўным сімфанічным аркестры БССР. Гэта бадла што слухача прапанова, і не варта падтрымаць. Тым не менш, кампазітарскай арганізацыі, якія будуць адказваць за падрыхтоўку канцэртных праграм, павінны дабіцца ад філармоніі, каб быў складзены графік рэцэптыўнай беларускай музыкі і каб ён дакладна выконваўся. Тое ж сёмае адносіцца і да іншых творчых арганізацый, і да саістаў.

Справа гонару кожнага мастацкага калектыву, кожнага індывідуальнага выканаўцы — прыкласці ўсе намаганні да таго, каб прысці да кампазітарскага з'езда па ўсеабарэненні і дастойна прадставіць на ім творчасць нашых аўтараў, дасягненні беларускай музычнай культуры.

НЕСПАКОЙ НАМ ДА ДУШЫ

Іх выбралі сябры-камсамолцы на сваёй канферэнцыі. Чым вызначыліся гэтыя, часам не прыкметныя юнакі і дзяўчаты, што з'явіліся 17 студзеня ў сталіцы рэспублікі на свой камсамольскі з'езд?

Вось пазнаёміцца, калі ласка, з некаторымі з іх.

Пісьмо на завод прыйшло з Гомельскай вобласці. Надзя Палішак пісала: «Я хачу працаваць на заводзе, хачу прыносіць больш карысці нашаму грамадству сваёй працай. Даламажыце мне, таварышы, уладкаваць на ваш завод. Працягваю я не боюся ніякай. Зайздросці тым людзям, якія ствараюць цудоўныя машыны і станкі. Я сама хачу іх ствараць».

Пісьмо, калі гаварылі іх таварыш, не з'явілася. Не ўсе аднолькавыя сустрэлі яго і на Мінскім мотавалазаводзе. Значыцца і такія скептыкі, што скардзілі: «Ну, вядома, у горад дзяўчына захацела». Далі працягваюць пісьмо і Марыя Яфіменка, брыгадзіра брыгады камуністычнай працы.

Марыя ў адноўленне ад скептыкаў учыла за скупымі радкамі вялікую чалавечую мару, цудоўнае імкненне маладой дзяўчыны прынесці іх мага больш карысці сваёй Радзіме. Моўчкі зрабіла Марыя пісьмо за сабой. У той жа дзень брыгадзіра ўзяла яна абмеркавала і паставіла: прыняць Надзя Палішак у брыгаду, даламажы ёй авалодаць спецыяльнасцю. А раз паставіла брыгадзіра Марыя Яфіменка, так і будзе. Не было нічога ніводнага выпадку, каб яна не выканала свайго рашэння.

Так было, калі далучыты рашылі ўсылаць і паставілі на правільны шлях непаўналетняга Алега Макаравіча і дабіліся свайго. Так было, калі да брыгады звярнуўся з просьбай інаваляцыйнай пайны. Усёвалод Яфіменка Мікай. Далучыты самі зрабілі яму каліску, залічылі Усёвалода Яфіменка ў ганаровым членам свайго брыгады, з'ездзілі да яго ў госці. Члены брыгады, выбарчыя Марыю на камсамольскі з'езд, гаварылі:

— Ты ж там глядзі, раскажы пра нашу брыгаду. Можна, каму будзе карысны і наш вопыт. Камунізм жа нам будаваць разам...

Марыя — чалавек сціплы. Пра сябе асабіста яна нізавошта не раскажа, хаця і праце вельмі добра і брыгадзіра кіруе таксама. А вось пра сваю брыгаду яна расказвае з задавальненнем. Тым больш, што ёй ёсць аб чым расказаць.

Яны абодва выступалі на камсамольскай канферэнцыі. У абодвух, як гаворыць, «накіпела» на сэрцы. І абодва гаварылі пра адно і тое ж — аб камсамольскай ініцыятыве, аб гэтым яркім агульчыку, які лічыць дзе-нідзе не гарыць, а тлеш. Але гаварылі па-рознаму. Анатоль Рабкоў, намеснік сакратара камітэта камсамолы школавода «Нёман», раскрываўшы сваё таварышаў па камсамольскай рабоце, прыйшоў да сумага вываду: «Нейкая безыніцыятыва моладзі пайшла». На рэпліку з залы: «А што зрабілі канкрэтна вы?» Анатоль развёў рукамі:

— Я? А якая ж мая справа? Другі, Александр Амялешка, нікога не абінававаў «нагоў». Яго прастыя, шчырыя словы пераконалі больш, чым неагарты абавязанні Анатоля. І ўсё, што сядзе ў зале канферэнцыі, разумеў: Александр Амялешка не проста гаворыць прыгожыя словы, а душой хваляе за камсамольскую работу.

Александр — старшыня калгаса «Чырвоны сцяг» Ашмянскага раёна.

Колькі абавязкаў у старшыню калгаса? Наўрад ці зможа хто канкрэтна адказаць на гэтыя пытанні. Паспрабуем, пералічы іх, гэтыя абавязкі! Ну, а камсамольскіх справах старшыня абавязаны займацца? Здаецца, гэтыя пытанні наму-небудзь са старшынёй калгаса? Бадай, здаецца, чалавек. Сказаў: «Толькі камсамольскіх спраў мне не хавала». А Александр не здаўся. Аднак абвёраў: «Так, абавязаны старшыня займацца і камсамольскіх справах, тым больш, калі ён сам камсамалец ці камуніст».

Чытаючы знаёмыя малады пэст Генадзе Бурэйкі на вершак. Але мала што ведае, што Бурэйкі — сакратар камсамольскай арганізацыі Беларускага раёна, член бюро Ленінскага райкома камсамолу г. Мінска.

Александр у гонарам носьці па горадах камсамольскі значок. Яму ўсяго 23 гады, але і пажылыя людзі ў раёне паважаюць гэтага гарачага юнака.

Вось чаму і тады, на абласной камсамольскай і канферэнцыі ў Гродна, не адмакнуў Александр ад шматлікіх запісак з пытаннямі. Ён сказаў: «Мяне гэта не дакучаць», а горада пачаў разам з дэлегатамі абмеркаваць хваляючае пытанне: што зрабіць, каб камсамольскіх і ае жыццё бурліла, каб аддаць у вагу моладзі ад

царкам і касцёла. Нічога дзіўнага — Александр ніколі не быў аб'явавым чалавекам.

На гэтай жа канферэнцыі яго выбралі дэлегатам на XXII з'езд камсамолу Беларусі. Калі было названа яго прозвішча, камсамольцы з Ашмянскага раёна задаволены пераглынуліся: дастойны чалавек будзе прадстаўляць іх камсамольскую арганізацыю на з'ездзе!

Дэлегатам на камсамольскі з'езд ад Баранавіцкай і швейнай фабрыкі выбрана Марыя Кірэя, намеснік цеха. Прашу Марыю расказаць аб сабе. Яна паціскае плячымі:

— Ніякіх запісак, ніякіх талентаў у мяне няма... Есць у Марыі талент, ды яшчэ які. Яна вельмі любіць тэхніку, захапляецца рознымі машынамі.

Вядома, любіць тэхніку — гэта лічыць не праўленне таленту. Але Марыя не проста захапляецца тэхнікай, яна імкнецца яе мага больш дасягнуць аб ёй, як мага больш уменне. Гэтая цудоўная рыса нарадзілася ў Марыі яшчэ тады, калі яна вучылася ў рамесніцкім вучылішчы ў Брэсце. Ужо тады сяброўні гаварылі: «Найбольш былі за ўсіх трэба». А яна ў той час заканчвала вучылішча і завоучуе дасцігальку адначасова. І дасцігалька свайго — атрымала атэстат сталасці і дыплом швей-матары-сткі.

Прайшло некалькі месяцаў, і ў кішні Марыі з'явіўся новы дакумент — правы швейна трэцяга класа. А ў аматарскім радыёгуртку яна асвоіла спецыяльнасць радыста. Цпер Марыя рыхтуецца да наступлення ў электрахімічны інстытут.

Цудоўны Марыя талент не дае ёй спакою і на рабоце. На фабрыцы вялікім дасцігненнем лічыцца, калі работніца авалодае чатырма-пяціу працэсамі. А Марыя ў сваім цеху авалодала ўсімі працэсамі. Любоўю сваю сяброўку яна можа змяніць у любы момант.

РАСЛА дзяўчынка, як тычыцца іхных. Вучылася ў школе, у сяброўках «скарэцічала» на думках, бегала ў Палац піянераў на розныя рэцэпты. Дзяўчынка іх дзяўчынка. Але калі даводзілася Ёле быць у тэатры, дарослыя хвалявалі, якое незвычайнае хваляванне было напісана на яе твары. «Буду балерынай» — так сказала яна яшчэ тады, калі нехта з дарослых жартам (бо што ж сур'ёзнага можа сказаць такая маленькая дзяўчынка!) задаў ёй

Артыстку Тэатра імя Янкі Купалы, дэлегата XXII з'езда камсамолу Беларусі Лілію Давідовіч наш фотакарэспандэнт заставі на рэцэпты. Рэцэпты вельмі адказныя — Лілія рыхтуе ролю Машы ў спектаклі «Жывы труп».

Фота Ул. КРУКА.

звычайнае пытанне — кім будзе? «Буду!» — абвёра таварыша сабе Ёла, калі ў яе што-небудзь не ладзілася ў танцавальным гуртку Палаца піянераў, дзе яна была самай актыўнай удзельніцай, і пазней, у Мінскім харэаграфічным вучылішчы.

І вось Ёла Талмацова залічана ў балетныя калектывы Беларускага дзяржаўнага аркестра. Ёна тэатр оперы і балета. Ёна добра разумее, што гэта толькі яшчэ адна прыступка да здыццянення яе мары. А мары кліча наперад. Ёла разумее, што для таго, каб дасцігнуць свайго, трэба настойліва працаваць і вучыцца, вучыцца кожны дзень, кожную хвіліну. Так яна і робіць — вучыцца, трэніруецца, аноў вучыцца. Волнага часу амаль не застаецца. А Ёла нічога і сакратар камсамольскай арганізацыі опернага тэатра. Сябры запэўняюць, што сакратар яна выдатны. Так яно і ёсць на самай справе. Па ініцыятыве камсамольскай арганізацыі, напрыклад, у оперным тэатры рэгулярна праводзіцца веча-агледы майстэрства маладых выканаўцаў. Гэта стала ўжо традыцыяй. Многіх іншых цікавіць планаві і задуку на камсамольскага важна.

ІХ ВЫБІРАЛІ сябры. 17 студзеня яны з'явіліся ў Мінску, а крывы пазней многія з іх пачулі і ў Маскву, на з'езд ВЛКСМ.

Быць дэлегатам камсамольскага з'езда — вялікае шчасце і гонар. Але гэта таксама і адказнае даручэнне. І яны, гэтыя юнакі і дзяўчаты, выканваюць яго, як заўсёды выконвалі ўсе заданні і даручэнні.

В. РАМАНОВА.

ПІСЬМЕННОКІ ПРЫЙШЛІ НА КАМБІНАТ

Сардэчнае дружба звязвае рабочых Мінскага камбіната камбіната з беларускімі пісьменнікамі. Дзікія ў гэтыя дні рабочы камбінат прыйшла вялікая група беларускіх пісьменнікаў. Многія з іх тут ужо не ўпершыню. Пісьменнікі пазнаёміліся з рабочымі камбіната, з працэсам творчасці, у час перапынкаў у розных цахах праці і пазней выступілі з чытаннем твораў і расказалі аб сваёй рабоце і планах. Тут жа быў арганізаваны продаж кніг гасцям.

А я хачу б мець на ўспаміны Вашы кнігі, — гаворыць маладая работніца І. Грамовіч, — ды, на жаль, вельмі мала. Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

А вось да пэста М. Скрыпні пачаўся для работніцы. Гэта яго былы аўтаным К. Грамадская і Н. Верасеўскай. Яны не так даўно выйшлі з школы, дзе працаваў пэст наставнікам.

Пісьменнік вымае з кішні асабісты энцэляп і падпісвае яго. Дзяўчына шчыра дзякуе.

Спадабаўся прысутным верш «Мяці», які прачытаў С. Граховіч. Праз некалькі гадзін пісьменнікі сустрэліся ў клубе камбіната з рабочымі. І Грамовіч прадставіў пісьменнікаў прысутным. А. Кучар кортака расказаў аб тым, як стварыліся сыманічны «Мяцёвыя лісьці» і атэацінны спыніўся апоўначы. А. Русеціч прачытаў новы верш. Ціпла сустрэла аўдыторыю выступленні М. Гілевіча, Е. Лосі, С. Шушыневіча, М. Скрыпні і Ул. Корбана.

— Часцей заглядайце да нас, — прасілі на развітанне рабочыя, — пісьніцы добрыя творы аб нашых цудоўных людзях.

Не так даўно з групай работнікаў культуры Ашмянскага раёна мне давялося быць на Сморгоншчыне. Мэтай нашай камандзіроўкі было — падвесці вынікі сацыялістычнага спаборніцтва культветустановаў двух раёнаў. І вось, як вынік, некаторыя радкі з майёй запіснай кніжкі.

Ад Ашмян да Сморгоні ўсяго тры дзесяткі кіламетраў. Пагодалівым ранкам, па-святоточнаму вельмі сусракаў нас гэты старажытны, багаты гісторыяй развалючына руху горад. У пасляз'ездзюўскія дні горад нека памаладзеў, набаві вясёлыя святочныя фарбы. Павабала дарогі, на фоне новых мураванняў будынкаў з'явіліся, транспаранты: «Цяперашніце пакленіце сваёй людзей будзе жыць пры камунізме», «Усе сілы, цско энергія — табе, сямігодка!» Канкрэтны, мэтакараваны эмест іскрава гаварыў, чым жыўшы сёння працоўныя раёна, заклікаў працаваць яшчэ больш старанна.

Некалькі мінут знаёмства з нашымі сморгонскімі калегамі, і мы — зноў у дарозе. Ужо ў машыне загадчыка раёнага аддзела культуры Якаў Іванавіч Кавалеўскі знаёміць нас з маршрутам, па якім мы паедзем.

Па дарозе на Свір трапілася нам сем дзяржаўных культурна-асветных устаноў раёна.

Пакуль імчыць «газік», знаёмімся бліжэй. Маімі спадарожнікамі

ЗНОЙДЗЕНАЕ І ЗАНЯДБАНАЕ

З запіснай кніжкі работніка культуры

двары іх зоны чытаюць кнігу. На ўліку ў бібліятэцы больш трохсот чытачоў. Да кніжнага фонду адкрыты доступ. Усяго ў бібліятэцы каля чатырох тысяч тоўх палітэкай, мастацкай і сельскагаспадарчай літаратуры. Зрабілі выдаткі кніг на тэмы: «У дапамогу механізатару», «Што чытаць кукурузаводу».

У пачатку агразакабінета хутка пачынаўся заняты, на якіх будучы вывучаць пераламы вопыт у сельскай гаспадарцы. Гуртком кіруе аграман калгаса Мікола Ярош.

Сумнінны ў нас не было — гэтая сельская культветустанова цікава вядзе сваю работу.

Вёска Рэда сустрэла нас цёлай вуліцай новых дамоў. Азіну ў адзін, з шырокімі вокнамі і зашкленымі верандамі. Насупраць іх, на высокіх слупах, звешаліся галіліва маншеры, падключаныя гашччч аднаму даму новую лінію электраперадачы. «Шчаслівае будзе наваесце!» — падумаў я.

Шырокія выскосы гасцінчч вёў нас далей. Хутка на гарызонце паказаліся тэлевізійныя антэны. Гэта — цэнтральная сідба калгаса «Запавяты Леніна».

Спыніліся ля клуба. Ён яшчэ ў старым будынку, але ў энтыры вёскі ўзвышлася яго новае памешканне — калгас пабудаван.

У клубе нашу ўвагу прыцягнула насценная газета «Ленінец». Вельмі ўжо трапіла ў вершы мяховы пэст высмейваў тых, хто толькі жыць за кошт працы другіх. Выявілася, што пачынаючы аўтар з'яўляецца ўпаўнаважаны раёнага аддзела міліцыі Іван Трайковіч. Спраўды, вострую зброю выбраў сабе ўпаўнаважаны і ўмеў карыстацца ёй.

Калі мы ад'яздалі, кінамахані мяховыя стацыянара скардзіўся нам:

— Панастанулі гэтых тэлевізараў (сёння іх аж восем у вёсцы), дома перадачы глядзяць — план па кіно падраваюць!

Вось дзе сапраўды бяда. Трэба цяпер кінамаханіку быць больш ушымым, лепш арганізоўваць сёанс, каб глядач ішоў у кіно.

Яшчэ некалькі мінут ударозе, і мы падыходзім да тылавога будынка новага клуба калгаса «Светлы шлях». Тут жа размясціліся праўленне калгаса і сельская бібліятэка. Перад уваходам — аляя з дыяграмамі паказчыкаў росту

калгаснай вытворчасці за сямігодку. Ураджайнасць збожжавых павялічылася з 7,2 да 15,6 цэнтнера з гектара, больш чым у два разы. Вытворчасць явсн іх сто гектараў сельгасугоддзай складала да канца 1965 года 90 цэнтнераў. На дой малака на адну карову павялічылася амаль на тысячу літраў. Гэта ружбыя сямігодкі.

А вось на калгаснай Дошы гонару — маякі — правафілаговыя сямігодкі, на якіх сёння раўняецца кожны калгаснік. Гэта — лепшая дзярка калгаса, Яніна Івануна Лішак, якая надала больш трох тысяч літраў малака ад каровы. Перадавы механізатары калгаса — Станіслаў Часовіч, Браніслаў Кручыч і іншыя.

Насупраць нас выйшаў старшыня сельсавета Мікай Мінавіч Крутоў. З іх гонарам аб калгасам і іх расказваў ён нам! Затым пазнаёміў з планам культурнага будаўніцтва калгаснай аскі.

Вось тут пабудуем школу-дзясцігальку — там — калгасную балетную. Гэта ёсць для нашых калгаснікаў, — гаворыць кіраўнік. — Да канца сямігодкі ішчы сацыялістычны гарадок вырастане. Хутка распачне будаўніцтва перагоні, хоць эканамічна ў іх і слабейшая гаспадарка. Ужо такую школу адбудавалі — любата!

Заходзім у клуб. Тэлевізор, акардэён...

Праўленне калгаса, вядома, добра паклапалілася аб адлучэнку калгаснікаў, каб ім было прымчна і вясёла. А такі кіраўнік, як Мікай Мінавіч, не шкадуе сродкаў на ўздым культуры калгаснага сяла.

Праводзяць нас, старшыня з гонарам паказваў цэлы пэсалак новых, толькі што пабудаваных дамоў. Ды такіх, што вачэй не адаравіш! Сапраўды, як гарадскіх: тыпавыя, зоркачкі ў сярэдзіне атынкавання, з зоркачкі на даху.

Шчаслівае маласце неўзабаве справіць у іх гаспадары, назаўбэды пакінуць свае адзіночкі хутары! Сапраўды новым і светлым жыццём жывуць яны. Сямігодкі і назва калгаса — «Светлы шлях».

ЧАГО НЕ БАЧЫЦЬ ГЛЯДАЧ

Майстарні мы за-
стали мастакоў
М. Пабедазімаву і
М. Ліберфарба за
абмеркаванням
скізаў дэкарацый
паргавой перада-
чы.

Тамару Нікалаеву
мы сустрэлі перад
выходам у эфір.
Яна—будучы дык-
тар — праходзіць
параз стажыроўку,
усё ж яна песпе-
ла спадабца гле-
дацкую сваёй непас-
рэднасцю, прываб-
лівай усмешкай,
ціплым, ціплым

У дэжурнага рэдактара Н. Гарбачовай так-
сама.

ПАКАЖУЦЬ ДАКУМЕНТАЛІСТЫ

[illegible]

Два плана

рачны трактарная, аўтамабільная, металічная, вясельная, пад-
рышніковая, машынабудуўная і
іншыя галіны прамысловасці, якіх
раней не было не толькі ў гора-
дзе Мінску, але і ў Беларусі.

Будуўніцтва ў горадзе дасягнула
якіх маштабів? Цяпер у Мінску
зальціваецца каля 350 будоўляў
людзкоў, на якіх звыш 30 тысяч
рабочых штодзённа будуць жы-
ць: дзіцячыя школы, дзіцячыя ўста-
новы, клубы, кінатэатры, праекла-
дальныя інжынерныя сеткі і камуні-
кацыі.

Толькі ва ўмовах Савецкай ўла-
ды магло так змяніцца аблічча
Мінска. На месцы брудных, кры-
жых, вузкіх вулачак, цесных квар-
талёў з цымяным асвятленнем,
ірацыйных дамікаў вытрыскалі
вядучыя архітэктурныя ансамблі.

У ДІЯРЖАУНЫМ мастацкім музеі БССР размяшчаюцца на выстаўка дзіцячых твораў.

Дзеці малюць многа. Жыццё, якое адрываецца кожным малельнік чалавекам адпаведна яго бачанню сьвета, кліча да творчасьці. Дзіцячым малюнк пераказваюць казкаваньні, што іх аўтары, імкнучыся перадаць уласнае асэнсаваньне падзеяў жыцця, асабістае ўспрымае ад людзей. Гэта надзея, жаданьне, асуджэньне, пера-

Палову усёй выстаўкі займаюць працы выхаванцаў гуртка выяўленчага мастацтва Мінскага Палаца піянераў (кіраўнік С. Кацюх). Большасць экспанатаў сведчыць аб уважлівым стаўленні юных мастакоў да таго, што яны бачыць і перадаюць у фарбах. У гэтых творах адчуваецца высокая патрабавальнасць кіраўнікоў-мастаўнікаў да свайх вучняў, у якіх развіваюцца здольнасці да назірання, выхоўваюцца першачатковыя прафесіянальныя навыкі.

Выклікаюць цікавасць у гледачоў пейзажы «Бурны дзень» Вовы Грышановіч і «Зімой» Святланы Трафімавай. Гэтыя экспанаты ці-

ВАЧЫМА МАЛЕНЬКІХ МАСТАКОЎ

анська Дома мінералу (кірауїк С. Кісель, Палаца культури рафасіазаў Мінска (кірауїк О. Лягічэў), Клічэўскага раёйна Дома мінералу (кірауїк Шавана).

Не задавальняюць многія работы творчага калектыву Дома піяраў Брэста (кірауїк М. Талачэў). Тут не ўлічаны ўзрост і нагічымасі дзіцей, які адносіны

Захаліненне калярэвымі плямамі. І ўсё гэта зроблена настолькі града, што яд дзіцячага ўспрымае гэтыя, эмацыянальных адносінах да кожнага чалавек не застаўся. Захаліненне ісперам, пошумі вычварных калярэвых спалучэнняў выклікала тое, што ў асобных экспанатах чалавек страціўся сярод зімовага гарадскога пейзажу.

Мала фантазіі і ў літаграўрух сучвччх дзяцей. Лёбна

[illegible]

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗГУР, А. І. БУТАКОУ, К. Л. ГУБАРЭ-
ВІЧ, В. Ул. ІВАШЫН, А. Н. МАРЦІНОВІЧ [адказны сакратар], П. Ф.
ПРЫХОДЗЬКА, Р. К. САБАЛЕНКА [намесні галоўнага рэдактара],
М. Г. ТКАЧОУ, І. З. ШВАХУНОСкі, І. Е. ШАНІН, В. А. ШУБІН.

В. В. ШАРАХОВСКИЙ, К. В. ШАЦІЛА, Р. Р. ШЫРМА.

«Література і мистецтво» виходить
два рази на тиждень: у вівторок і п'ятницю
